

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 2. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Kelemen Hunor: a legfőbb cél a parlamenti képviselő

Nem zárható ki, hogy az RMDSZ kormányra lép az idei parlamenti választások után – jelentette ki Kelemen Hunor, a szövetség elnöke egy rádiós interjúban. A politikus szerint az RMDSZ számára a parlamenti választások nagyobb kihívást jelentenek, mint az önkormányzati megmérettetés. „Számunkra inkább a parlamenti választások jelentenek nagyobb kihívást, nem a helyiek, mivel helyi szinten valamivel több mint kétszáz polgármesterrel rendelkezünk, a célunk pedig ennek a számnak a megőrzése. Lehet, hogy nyerünk még öt-hat települést, lehet, hogy elveszítünk, de a becsléseink szerint akkor is közel kétszáz településen győzünk majd 2016-ban. Az óriási kihívást a parlamenti választások jelentik, mivel az 5 százalékos parlamenti küszöb minden választási évben kihívás, elsősorban demográfiai okok miatt, de egyéb okok is vannak. Meggyőződésem, hogy 2016-ban képesek leszünk arányos képviselőt biztosítani, és ez a fontos. Ehhez azonban jóval hatékonyabban kell mozgósítanunk a szavazóbázisunkat, a magyar közösséget, mint ahogy például 2012-ben sikerült” – fogalmazott Kelemen. Annak kapcsán, hogy az év végén esedékes parlamenti választásokat követően kormányon látja-e az RMDSZ-t, Kelemen óvatosan válaszolt. „Jelenleg nem amiatt aggódom, hogy kormányon leszünk vagy sem. Jelenlegi fő célunk az arányos képviselő megőrzése, az, hogy a 2016-os választásokat követően is legyen szenátusi és képviselőházi frakciónk” – mutatott rá az RMDSZ elnöke. A 2017-es év kapcsán úgy vélekedett, az bonyolult esztendő lesz, mivel meggyőződése szerint módosítják az alkotmányt, sor kerül a közigazgatási és területi reformra, a sok éve halogatott régiósításra, ezért az idei év rendkívüli jelentőséggel bír. Az RMDSZ elnöke egyúttal reményét fejezte ki, hogy az idei évben nem tengnek majd túl a nacionalista érzelmek. „Nem önmagában az autonómia témája problémás, hanem az, hogy érzékenyen közelítsenek a témához. Lehetséges nagyon racionális, észérveket felsorakoztató, az európai uniós modelleket is felsorakoztató párbeszédet folytatni, hogy aztán különféle következtetéseket vonjunk le” – mutatott rá. Hozzátette: akkor van probléma, ha túltengnek a nacionalista érzelmek, kikerülnek az ellenőrzés alól, a politikusok pedig, párhovatartozástól függetlenül, szavazatszerzésre használják a nacionalizmust és a szélsőséges hangnemet. Mint megjegyezte, jelenleg nincsenek ugyan szélsőséges pártok a parlamentben, de a nagy pártok soraiban rendre felhangzanak olya hangok, amelyek „sokszor érzékeny témákat érintenek”. „2016-ban el kell kerülnünk az ilyen kirohanásokat, mert ellenőrizhetetlenné válhatnak” – szögezte le Kelemen Hunor, hozzátéve: nyíltan kell beszélni a legérzékenyebb problémákról is, mivel így lehet elejét venni a magyar és a román közösség közötti bizalmatlanságnak. „Ez nem lesz könnyű” – tette hozzá.

Összefogás vagy új egység?

A két kisebb romániai magyar politikai alakulat vezetői egyetértenek Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes kijelentésével, hogy az Erdélyi Magyar

Néppártnak (EMNP) és a Magyar Polgári Pártnak (MPP) együtt kell működnie a nagyobb és erősebb RMDSZ-szel, ennek mikéntjét azonban továbbra is másképp látják. Toró T. Tibor, az EMNP stratégiai alelnöke a Krónika kérdésére rámutatott, a magyar nemzetpolitika egyik nagy dilemmája, hogy értékalapú vagy pragmatikus, érdekalapú elvek mentén támogatják-e a határon túli politikai szereplőket, szervezeteket. Toró meglátása szerint az értékalapú elvek mentén azokat kell támogatni, akik a magyarság hosszú távú céljait fogalmazzák meg, amelyek beilleszthetők a magyar nemzetpolitika irányelveibe. „Mi abban vitatkozunk Semjén Zsolttal, hogy a nemzeti célok megvalósítására kovácsolódó összefogás egyik szereplője, az RMDSZ képes-e elvégezni azt az integráló feladatot, amelyet a legerősebb és a legtöbb szavazatot magáénak tudó szervezetként fel kellene vállalnia” – jegyezte meg Toró T. Tibor. Meglátása szerint az RMDSZ-nek ez a képessége 2003 óta folyamatosan gyengül, és „mára már teljesen elveszett”. „A néppárt folyamatosan az új egység létrehozását szorgalmazza, ennek azonban nem szervezeti, hanem akcióegységnek kell lennie. Ennek az imperatívusza ma is érvényes, hiszen az a nemzeti ügy, amely mellett nem tudunk egységesen kiállni, kudarcra van ítélve” – tette hozzá az EMNP alelnöke. Toró szerint az RMDSZ-ben mások a prioritások, nem azért lépnek fel, ami a magyarság hosszú távú céljait szolgálja: a szülőföldön való megmaradásért és gyarapodásért. „Ezeket a szempontokat kellene elemezni, és a mára már két táborra szakadt erdélyi magyar politikumot a nemzeti ügyek mentén közös nevezőre hozni” – mondta a néppárt alelnöke. Szerinte ebben komoly szerepe lehet a magyar nemzetpolitika szereplőinek, de nem úgy, hogy mindenkit az RMDSZ ernyője alá terelnek – „azokat is, akiket korábban onnan már kitessekeltek” – mert szerinte „ez az ernyő már sem a politikai szereplőknek, sem a közösség tagjainak nem tud védelmet nyújtani”. Hangsúlyozta, a magyar támogatások odaítélését sikerült depolitizálni, ezek már célorientáltak, hasonló megközelítést vár el a néppárt minden téren, mert „az nem segíti a magyar ügyet, ha – leegyszerűsítve a képletet – odaállnak valamelyik párt mellé”.

Biró Zsolt, a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke szerint vannak helyzetek, amikor a magyar pártoknak kötelező módon össze kell fogniuk, és ennek a szellemében kezdték el már 2014-ben a tárgyalásokat az RMDSZ-szel, és ezért írták alá tavaly decemberben a politikai együttműködési megállapodást a szövetséggel. Biró Zsolt abban bíz, hogy az erdélyi magyar közéleti szereplők a 2016-os sorsdöntő választásokon meg tudják valósítani az együttműködést, lesz bennük elegendő politikai bölcsesség, hiszen, mint fogalmazott, a nemzeti ügyek melletti elkötelezettség lesz a sorsdöntő. „Vannak helyzetek, amikor lehet versenyezni. A politikai pluralizmusra is szükség van, ezt az RMDSZ-szel kötött keretegyezményben is a helyén kezelik, ám a sajátos kisebbségi helyzetből adódóan összefogásra is szükség van” – magyarázta az MPP elnöke. Szerinte öröndetes, hogy 2010 óta Magyarország nemzeti elkötelezettségű kormányának hangja meghatározó tud lenni a határon túli nemzetrészek esetében is, és az együttműködésre, az érdekérvényesítés erősítésére figyelmeztet. „A magyar kormány segítségével Kárpátalján az összefogás olyan erőket szabadított fel, olyan eredményt sikerült elérni, ami az ottani pártokat is meglepte”

– emlékeztetett Biró. Hozzátette, tavaly olyan sokat romlott a magyarság helyzete Romániában, hogy hasonló csak a kilencvenes években volt tapasztalható, ebből pedig csak úgy lehet előrelépni, ha a felelős politizálás jegyében összezárnak a magyar pártok. Szerinte összefogással a közélettől elfordult magyarokat is meg lehet szólítani.

Keresztény alapú magyar-román összefogást sürget Soltész Miklós

A keresztény alapú magyar-román összefogást sürgette Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára csütörtökön a székelyföldi Madéfalván, a településen 252 évvel ezelőtt történt vérengzés évfordulóján. „Akik ezt az országot vezetik, azoknak is látniuk kell, hogy kelet, délkelet felől sokkal nagyobb veszedelem jön. Nem a székelyeket kell bántani, nem az ő magyar-, vagy székelytudatukat kell visszaszorítani” - jelentette ki az államtitkár a Siculicidium tavaly felújított emlékműve előtt tartott beszédében. Az államtitkár a Romániát is sújtó másik veszélyforrást a munkaképes fiatalok elcsábításában, elvándorlásában látta. Az államtitkár a 252 évvel ezelőtti vérengzésre utalva annak a feltételezésének adott hangot, hogy az osztrák történetírás sem tekint dicső cselekedetként a madéfalvi eseményekre. Hozzátette, azokra a románokra sem fog hősként tekinteni a saját népük, akik ma a székelyek jogkövetelései ellen lének fel. Úgy vélte, csak azoknak az emléke marad fenn, akik ki mernek állni a közösség élére akkor is, ha ez ma szenvedéssel, nehézséggel, gyötrellemmel jár. Soltész Miklós ahhoz kért erőt, hogy a keresztény hitű Európában egymásra találjanak és egymást erősítsék a nemzetek, és ki-ki magyarságát és kereszténységét megőrizve erősítse a népét és azt az országot, amelyben él.

Az erdélyi magyar történelmi egyházaknak és egyes erdélyi oktatási intézményeknek nyújtott támogatásról számolt be szombaton egy gyimesfelsőlaki sajtótájékoztatón Soltész Miklós. Az államtitkár elmondta, a magyar kormány idén mintegy 110 millió forinttal támogatja az erdélyi épített örökség megőrzését, és mintegy 90 millió forintot szán erdélyi közösségi célú programokra. Az igényléseket már összesítették, azok elbírálása folyamatban van - tette hozzá. Az államtitkár szerint a két támogatási területen az elmúlt két évben 210 millió forint, illetve 161 millió forint támogatás jutott az erdélyi intézményeknek. Az Emmi államtitkára bejelentette, hogy 2016-ban is folytatódik két egyházi kötődésű erdélyi iskola támogatása. A gyimesfelsőlaki Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Gimnázium 2014-ben átadott tornaterme alagsorába tervezett úszómedence megépítéséhez nyújt 50 millió forint támogatást a tárca, a református egyház felügyelete alatt működő nagyszalontai Arany János Gimnázium pedig idén 100 millió forintot kap a megkezdett építkezés befejezésére. A gyimesfelsőlaki tanintézet eddig mintegy 350 millió forint, a nagyszalontai pedig mintegy 560 millió forint magyar állami támogatást kapott - tette hozzá az államtitkár.

Forró Krisztián: kampányunkban a személyes találkozókra helyezzük a hangsúlyt

Megkezdte választási kampányát a Magyar Közösség Pártja. A magyar párt január 12-én, kedden 17 órától a komáromi Tiszti pavilon dísztermében tartja a Közös Akarat elnevezésű választási programbemutatóját. Forró Krisztián, a Magyar Közösség Pártja (MKP) kampányfőnöke elmondta, az MKP választási kampányának javát banki kölcsönből fedezik majd, további összegekkel pedig az MKP szimpatizánsai és képviselőjelöltjei támogatják a kampányt. „Büszkék vagyunk arra, hogy még sosem volt ennyire nyitott az MKP választási listája, amelyen most tapasztalt politikusok és pártunk fiatal arcai, valamint tette kész civilek, művészek, sportolók és rendszerváltók is szerepelnek. A közösségi összefogás listáján induló további csoportok (Csemadok, Via Nova ICS, Fiatal Függetlenek, Mi magunk Mozgalom) jelöltjeit is láttatjuk az óriásplakátjainkon, továbbá a programbemutatóinkon és további találkozóinkon is teret adunk nekik, ám ők külön is kampányolnak“ – mondta el a kampányfőnök. Az MKP október elején petíciót indított a migránsok befogadását szabályozó kvóták ellen, valamint annak érdekében, hogy a helyi népszavazások eredménye döntő érvényű legyen. A tovább folytatott aláírás-gyűjtés eddigi sikere is bizonyítja: kezdeményezésével olyan problémát vetett fel a magyar párt, amely fontos az embereknek. A helyszínválasztásról Forró elmondta, az azt bizonyítja, hogy a Komáromi járás egyike azon régióknak, melyek a parlamenti választások során kiemelten fontosak az MKP számára, másrészt pedig azt is, hogy a független városvezetés teljeskörűen támogatja az MKP-listát, amelyen Knirs Imre, Komárom független alpolgármestere is helyet kapott. A párt kampányának további részleteit ismertetve Forró Krisztián elmondta, ahogy azt már december közepén bejelentették, az év elején megjelentek a sötétzöld óriásplakátjaik, melyek fő üzenete: a közös akarat abból indul ki, hogy „megoldásukat tudunk és akarunk kínálni az emberek legégetőbb közös problémáira”.

Megemlékezés a csúrogi razzia 74. évfordulóján

Az 1942-es magyar razzia áldozataira emlékeztek hétfőn Csúrogon. A két hét alatt lezajlott mérsárlásnak a szerb történészek szerint legalább 1300 ártatlan szerb és zsidó áldozata volt, ami az akkori csúrogi lakosság egyharmadát jelentette. Az egykori vesztőhelyen, a múzeummal alakított Topalov-raktárban gyászmisével és koszorúzással emlékeztek az áldozatokra. A Razzia 1942 Emlékbizottság által szervezett megemlékezésen a szerb résztvevők és az áldozatok családtagjai mellett a magyar kormány és a vajdasági magyarság képviselői is jelen voltak. Jasmina Mina Jurišin, a Razzia 1942 Emlékbizottságának titkára szerint az emlékezés nem csupán az ártatlan áldozatok számlálását kell, hogy jelentse, hiszen, egyetlen áldozat is túl sok. A magyar kormányt a megemlékezésen Pintér Attila

belgrádi nagykövet képviselte. Kiemelte, hogy voltak ugyan „a magyar és a szerb nép közös történelmében rendkívül súlyos pillanatok, rendkívül véres periódusok, mára ezeket az igen súlyos fejezeteket sikerült lezárunk”. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség és a tartományi képviselőház elnöke az eseményen hangsúlyozta: „fontos az, hogy az egymás közötti bizalom, a nemzetek közötti bizalom, a szomszédok közötti bizalom, az utcában lévők közötti bizalom erősödjön, mert csak így tudunk előre haladni”. Pásztor István arról is beszélt, hogy a bűnösöknek van neve, nem lehet egy nemzetet kollektíven bűnösnek kikiáltani, a történelem pedig az egyéni felelősségről szóló lecke. Csúrogon 2013 júniusában közösen hajtott fejet az áldozatok emléke előtt Áder János magyar és Tomislav Nikolić szerb elnök.

Pásztor: A VMSZ jelenlegi feladata olyan választási programot alkotni, amely mellé fel tudja sorakoztatni szavazótáborát

Kihívásokkal teli év várja a Vajdasági Magyar Szövetséget és a vajdasági magyar közösséget is 2016-ban – mondta Pásztor István a Pannon RTV Szubjektív című műsorának felvételén. Tavaszra több szinten is választások lesznek az országban, a vajdasági magyar gazdasági- és területfejlesztési programban pedig mintegy ötmilliárd forint értékű vissza nem térítendő támogatást osztanak szét az év folyamán. Gózerővel folynak a gazdaságfejlesztési program megvalósításának előkészületei a VMSZ elnöke szerint. A párt szakemberei jelenleg a támogatások kiírásához szükséges testületek felállításán és az első pályázatok megvalósításán dolgoznak. Pásztor István azt nyilatkozta, hogy ezeknek meg kell felelniük az európai uniós, a magyarországi és a szerbiai előírásoknak is. 2016-ban önkormányzati és tartományi választások lesznek Szerbiában, de a köztársasági voksolás is lehetséges. Pásztor István azt mondta, hogy a VMDP elnökének a magyar pártok együttműködését kezdeményező levelét a VMSZ elnöksége elé viszi. „A Vajdasági Magyar Szövetség stratégiai álláspontja az, hogy önállóan indul a választásokon, de azt látom, hogy vannak olyan önkormányzatok, ahol a helyi VMSZ szervezetek jónak tartanak némely párttal közös listaállítást és együttműködést, akár magyar párttal is” – magyarázta Pásztor. A Magyar Mozgalom és a Vajdasági Magyar Szövetség viszonyával kapcsolatban Pásztor István azt mondta, hogy az MM-nek kellene eldöntenie, hogy civil szervezet vagy párt akar-e lenni, és hogy indul-e a választásokon. A politikus szerint a VMSZ jelenlegi feladata az, hogy olyan választási programot alkosson, amely mellé fel tudja sorakoztatni a szavazótáborát.

Pásztor Bálint: Elfogadás előtt a Kisebbségi Akcióterv

Heteken belül elfogadja a szerb kormány a Kisebbségi Akciótervet – ezt mondta Pásztor Bálint a Pannon Televízióknak. A Vajdasági Magyar Szövetség köztársasági parlamenti frakcióvezetője hozzátette: a dokumentum kidolgozásában részt vállaltak a Magyar

Nemzeti Tanács és a Tartományi Kormány képviselői is. A politikus szerint a vajdasági magyarság szempontjából az akciótervben a két legfontosabb kérdéskör a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítása és a részarányos foglalkoztatás. A Szerbia és az Európai Unió közötti csatlakozási tárgyalások 23-as fejezetéhez kell Kisebbségi Akciótervet készítenie Belgrádnak. Pásztor Bálint aláhúzta: ez már önmagában nagy eredmény, hiszen nem kellett minden csatlakozni kívánó országnak ilyet készítenie. Ez felöleli mindazt, amit a kisebbségi jogok tekintetében az uniós csatlakozásig meg kell tennie az államnak. „Kötelező érvényű. Évek óta mondjuk, hogy a kisebbségi jogok megvalósítása terén azt tudjuk elrendezni, amit az ország uniós csatlakozásáig el tudunk rendezni. Itt azért jó néhány év még a rendelkezésünkre áll. Gyakorlatilag a csatlakozási tárgyalások kezdetétől, majdnem a legelejétől nyitva lesz a fejezet, folynak majd a tárgyalások és egészen biztosan az utolsók között fog lezárulni, tehát a következő évek rendelkezésre állnak, hogy például a részarányos foglalkoztatás terén, a nyelvhasználat terén, a nemzeti tanácsokról szóló törvény vonatkozásában, a kisebbségi kerettörvény vonatkozásában ezeket a kérdéseket rendezni tudjuk” – hangsúlyozta Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség köztársasági parlamenti frakcióvezetője.

Óvodások kapták a megyei önkormányzat adományát

Az ukrajnai konfliktus, a belső menekültek, a gazdasági nehézségek, a nemzeti fizetőeszköz elértéktelenedése régen tapasztalt nehéz helyzet és nélkülözés elé állította Kárpátalja lakosságát, köztük az itt élő mintegy 150 ezer magyart. „A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, valamint Budafok Önkormányzata felhívására számos helyhatóság csatlakozott ahhoz a kezdeményezéshez, amelynek során a Segélyszervezet a határon túl élő kárpátaljai magyarokat, elsősorban óvodákat, iskolákat és rászoruló időseket támogat élelmiszeradománnyal” – áll a Békés megyei önkormányzat pénteki tájékoztatásában. Hozzáteszik, tekintettel a jelenlegi elhúzódó válság miatt kialakult gazdasági helyzetre, a folyamatosan működő felzárkózási és fejlesztési programjai mellett indította el rendkívüli segélyprogramját az Ökumenikus Segélyszervezet, amelyhez a Békés megyei önkormányzat is csatlakozott. A közgyűlés még május 7-én tartott rendkívüli ülésén döntött úgy, hogy 500 ezer forint humanitárius támogatást biztosít a kárpátaljai magyarok megsegítésére. Az az összeg egy egymillió forintot meghaladó adomány részeként 2015. november 25-én ért célba, amikor az Ökumenikus Segélyszervezet 190 háztartás számára adott át élelmiszercsomagot Beregrákoson. A településhez közigazgatásilag még öt kisebb falu tartozik, így az összesen hat település összlakossága meghaladja a 8200 főt. A helyi vezetőkkel egyeztetve az élelmiszeradományt óvodák számára adták át, így az intézményekben étkeztetett 300 gyermekén keresztül a családok is részesültek az adományból, amely tartós élelmiszereket, zöldségeket, valamint tisztítószereket tartalmazott.